

Prediking over Zondag 15 vraag: 37

Geleden

Zondag 15 vraag 37

Vraag 37: Wat verstaat gij door het woordje: Geleden?

Antwoord: Dat Hij aan lichaam en ziel, de ganse tijd Zijns levens op de aarde, maar inzonderheid aan het einde Zijns levens, de toorn Gods tegen de zonde des gansen menselijken geslachts gedragen heeft, opdat Hij met Zijn lijden, als met het enige zoenoffer, ons lichaam en onze ziel van de eeuwige verdoemenis verlost, en ons Gods genade, gerechtigheid en het eeuwige leven verwierve.

Liturgie

Psalm 22:4

Psalm 2:7

Schriftlezing: Jesaja 50:4

Psalm 40:5, 6, 7

Psalm 69:14

Psalm 103:6

Gemeente,

In de geregelde voortgang van de catechismusprediking wordt nu plotseling het lijden van Christus aan de orde gesteld. Nadat wij de vorige keer gesproken hebben over het geloofsartikel: 'Die ontvangen is van de Heilige Geest en geboren uit de maagd Maria.' Dat kwam wat het kerkelijk jaar betreft precies uit, en nu lopen we er iets op vooruit. Maar dat mag niet hinderen, want de kern en het merg van het Evangelie geldt voor alle tijden en plaatsen (te meer omdat het kerkelijk jaar tenslotte een uitvinding van mensen is, hoe zinvol en bruikbaar ook). Maar wat ons opvalt, is dat de catechismus zo weinig aandacht schenkt aan het leven van Jezus. Want tussen Zijn geboorte en Zijn lijden en sterven, althans in de engere zin van het woord, liggen toch de jaren van Jezus' opgroeien, maar vooral de jaren van Zijn rondgang door Palestina, de jaren van Zijn onderwijs. En nu is het duidelijk dat de catechismus de Twaalf Artikelen volgt: 'Die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria, Die geleden heeft onder Pontius Pilatus.' Dat wil dus zeggen dat de geloofsbelijdenis een hoofdsom is van de leer der zaligheid, zoals we zagen. Twaalf niet bevroren formules, maar twaalf levende, zwangere beloften, twaalf toezeggingen van God aan Zijn kerk. Het zijn twaalf touwen die uit de hemel naar de aarde hangen waaraan arme zondaren zich mogen vastklampen.

Als de hoofdsom van de leer der zaligheid wordt weergegeven, kan het niet anders dan dat er verkortingen zijn. En er zijn niet alleen verkortingen, maar er is ook een concentratie. Want het is van meer dan één zijde opgemerkt, dat iedereen die een boek zou willen schrijven onder de titel 'Het leven van Jezus', over het leven van Jezus als in een gewone levensbeschrijving met een aaneenschakeling van gebeurtenissen, tot mislukken is gedoemd. Waarom? Omdat de Bijbel ons weliswaar de geschiedenis van het vleesgeworden Woord geeft, maar dit toch een geschiedenis is van een heel aparte kleur. Een geschiedenis die alleen maar verteld en voortverteld kan worden in de verkondiging door de prediking.

De evangeliën geven ons niet een aaneengeschakeld verhaal van het leven van Jezus, maar ze geven ons flitsen en fragmenten, stukken en brokken, maar wel een samenhangend geheel, dat staat in het teken van de verkondiging. Als Paulus zijn prediking van het leven van Jezus samenvat, dan zegt hij: Ik wil van niemand en niets anders onder u weten dan van Jezus Christus en Die gekruisigd (1 Kor. 2:2). De evangeliën zijn gericht op het lijden en sterven van Christus, dat niet minder dan een derde deel (let erop!) van elk evangelie in beslag neemt. Over dertig jaren weten de evangelisten weinig te zeggen. Over twee tot drie jaren gaat bijna twee derde van het evangelie, over de laatste zeven dagen gaat een derde van het evangelie.

Deze orde is niet onze orde, maar de orde van God. Dat wil dus zeggen dat het leven van Jezus naar het kruis gaat. Dat komt ook wel aardig uit vandaag: de kerstbomen zijn verbrand en alle versieringen en prulletjes liggen weer bij de gemeentereiniging. Het werd ook tijd, want nu komt de realiteit, nu komt de werkelijkheid. Zijn kruis is van hetzelfde hout als de kribbe. Hij kwam niet om geknuffeld te worden door onheilige mensenhanden, maar Hij kwam om te lijden en te sterven.

‘Wat verstaat gij onder het woordje: Geleden?’ Wanneer wij het dan hebben over de toorn van God: ‘dat Hij, dat is Christus, de toorn van God tegen de zonde van het hele menselijke geslacht gedragen heeft’, dan wil die toorn Gods niet alleen een eruptie, een uitbraak, een doorbraak of een uitbarsting zijn. De toorn Gods is echter de heilige afgekeerdheid van God tegenover de zonde. Zeker kan die toorn zich ophopen, maar ze is nooit de toorn van een man die niet Gods gerechtigheid werkt. De toorn Gods: dat is de heilige constante afkeer van de zonde en van de zondaar.

Gemeente, wat verstaat gij door het woordje ‘geleden’? Dat wil zeggen: Christus heeft geleden onder de toorn Gods. En als we het over lijden hebben, dan denken wij dat we op bekend terrein zijn. Heeft niet iemand gezegd dat het leven lijden is? En heeft Boeddha, wiens wereldreligie ook in ons land onbeschaamd gepropageerd wordt, niet gezegd dat wij eigenlijk helemaal onthecht en onworteld moeten worden aan alle zinnelijke begeren om in het nirwana, in het niets, in een onze kere situatie terecht te komen? Lijden, daar weten we ook wat van. Want al is het niet waar dat het leven zonder meer gelijk te stellen is met het lijden, het is wel vol van het lijden. En wanneer een mens erg gelukkig op aarde leeft naar aardse maatstaf, dan hoort u hem de brutale vraag stellen: ‘Waarom verga ik, waarom moet daar nu een eind aan komen?’ En wanneer een mens door het leven geslagen wordt, dan horen we vaak de opstandige kreet: ‘Waarom besta ik?’

Gemeente, er is aan een mens geen eer te behalen: als het hem goed gaat, dan wil hij hier altijd blijven. En als de ene donderbui de andere opvolgt in zijn leven, dan zegt hij: Waarom besta ik? Wel, dat is duidelijk. God had ons naar Zijn beeld geschapen, en had ons zo geschapen dat wij in de veelkleurige wijsheid Gods, ieder apart en allen gemeenschappelijk het loflied op God de Vader en de Zoon en de Heilige Geest zouden aanheffen. Maar daartussen staat de val. De zondeval is die verschrikkelijke verbreking tussen God en de mens. En nu is het merkwaardig (en daarom is een mens nooit te vangen, althans in zijn eigen bestaan), dat terwijl de mens veranderd is en helemaal bij God vandaan is gevallen, hij het niet kan hebben dat God op Zijn plaats is gebleven. Vandaar dat ook de uiterste consequentie van de val van de mens, (althans naar zijn eigen voorstelling) de val van God is. De dood van God. Dat zou naar de zin zijn. Maar gemeente, integendeel: de Heere is springlevend! Hij is de levende God. Hij blijft staan waar Hij staat. Hij is Die Hij is, zonder dat Hij onbewogen is. Wij mogen dan op alle manieren geschonden zijn, maar God en Zijn deugden zijn ongeschonden, en vanuit Zijn ongeschonden deugden heeft Hij een heilige afkeer van de zonde. Die toorn des Heeren is geducht. Wie kent, zegt Mozes in Psalm 90, ‘de sterkte Uws toorns naar dat Gij te vrezen zijt?’ Juist de Bijbelheiligen hebben zo bitter geleden onder de toorn Gods, dat zij vanuit de verte die ontzagwekkende last hebben gevoeld. Wat wordt er niet gebeden: ‘Ai, matig Uw kastijden, sla mij met medelijden’ (Ps. 6)?

Vreselijk is de toorn van God, die van de hemel geopenbaard wordt over alle zonde en ongerechtigheid van de mens. Nu heeft, zo staat hier, de Heere Jezus Christus 'de toorn Gods tegen de zonde van het *hele* menselijke geslacht gedragen'. Dat wil zeggen dat Jezus de geconcentreerde zonde, de oerzonde, de opstand tegen God onze Maker heeft gedragen.

Er zijn mensen die hier eigenlijk graag bij willen zetten: tegen het *uitverkoren* menselijk geslacht. En die uitverkiezing staat als een paal boven water. Gods getuigenis spreekt daar zeer duidelijk over. Maar wij moeten niet wijzer zijn dan onze vaders. Want die hebben hierin willen belijden dat de Heere Jezus de zonde van het hele menselijke geslacht gedragen heeft. Omdat Zijn kerk op duizend en een manieren vervlochten en verbonden is met de hele wereld, met de hele mensheid. Gods kinderen zijn maar niet losse knikkers, die op een berg van knikkers liggen. Zij zijn maar niet losse zandkorrels, maar ze zijn takken aan een boom. Ze zijn organisch verbonden met het hele menselijke geslacht. En of nu, met eerbied gesproken, de Heere Jezus de toorn Gods tegen de zonde van één mens, dan wel van een miljard mensen moest dragen, dat maakt voor Hem geen verschil. Want het is de toorn Gods tegen de zonde van het *héle* menselijk geslacht!

Gemeente, dat zijn de wereldwijde aspecten waar Johannes in zijn evangelie en ook in zijn brieven op wijst: 'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft' (Joh. 3:16). En Johannes zegt later: 'Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige; en Hij is een Verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld' (1Joh. 2:1-2). Een tekst waarmee velen in de maag zitten, en maar liever niet in de Bijbel lezen, maar hij staat er! En nogmaals, dat staat er niet om het eenzijdig Godswerk omverte te werpen. God werpt Zijn eigen werk niet omver. Dat staat er, opdat wij niet zouden beginnen waar God eindigt, namelijk met de verkiezende genade Gods! Maar opdat we zouden beginnen met de mensen te bezweren, dat zo waarachtig als de Heere leeft, Hij geen lust heeft in hun dood. En opdat we zouden weten dat mensen overal mogen worden heengezonden met de boodschap van het Evangelie. En dat Christus' offer, zoals onze vaders in de Dordtse Leerregels leren, 'overvloedig genoegzaam is tot verzoening van de gehele wereld'. Tot verzoening van de zonden van alle mensen. Het is overvloedig genoegzaam. Let op! Terwijl zij wisten dat het juist daar ten goede kwam, waar het Evangelie naar Gods vrijmachtig welbehagen, door Christus en de Geest, zijn loop had.

Zo moeten wij dat zien, gemeente. Christus heeft de toorn Gods tegen de zonde van het hele menselijke geslacht gedragen. De zonde is één geheel, één grote woekerplant, één dier dat alle mensen naar de keel vliegt. En dat monster, die macht, heeft Christus overwonnen. Dat maakt de onuitsprekelijke kostbaarheid van de Borg, de Middelaar uit, dat Hij onder die toorn Gods is gaan staan. Zoals niemand van ons het ooit heeft meegemaakt of mee zal maken. Er zitten hier mensen die weten wat de toorn Gods is, die weten wat ontdekking is, die weten wat ontgronding is. Maar als God dat niet temperde, dan werden we verbrand als een stoppel. Maar Christus heeft de toorn Gods in de ongebreidelde zin van het woord gedragen. Gemeente, wat een wonder!

En wanneer wij vragen: Wanneer droeg Hij dat? Dan staat er: 'gedurende de gehele tijd van Zijn leven op aarde, maar inzonderheid aan het einde.' Daar lezen we zo gauw overheen: 'gedurende de *gehele* tijd van Zijn leven.' Tot op zekere hoogte was het voor Christus dus waar: leven is lijden. Want als Lot dag en nacht zijn rechtvaardige ziel kwelde bij het zien en het horen van de ongerechtigheden van de mannen van Sodom, hoeveel te meer geldt dat dan van de Heere Jezus Christus. Hij, Wiens reine ziel en Wiens reine bestaan alles als het krassen van een kapotte grammofoonplaat registreert. Die de hebzucht, de onreinheid, de wereldgezindheid bij de mensen zag. Die u en mij doorziet als glas. Want we hoeven Hem niet te vertellen wat in de mens is. Dat weet Hij.

Gemeente, is dat geen lijden? Dat Hij zo in ons vlees is neergedaald dat Hij van dag tot dag en van ogenblik tot ogenblik Zijn ziel gekweld heeft tijdens Zijn leven? Hij werd arm, dat is met Kerst overdacht. Hij werd bedreigd door het zwaard van Herodes, moest vluchten naar Egypte. Hij werd verzocht in de woestijn. Hij leed honger en dorst. Had zelfs geen steen om het hoofd op neer te leggen. Hij leed naar de ziel aan de verzoeking, aan de haat, aan de tegenspraak. En Hij heeft dat alles verdragen. Hij is uitgescholden voor een vraat en wijnzuipeer, voor een godslasteraar, een kind des duivels, een handlanger van Beëlzebul. Hij werd vervolgd en bedreigd met steniging. De ene dag riepen de mensen: 'Hosanna' en de andere dag sloegen ze Hem aan het kruis. Dat was Zijn leven.

Maar vooral heeft Hij geleden aan het einde van Zijn leven. Hij werd gebonden en voortgedreven van de ene rechtbank naar de andere. Hij werd geslagen, gezeseld en met doornen gekroond. Hij liep gebogen onder Zijn kruis. Hij werd gekruisigd, leed brandende dorst en stierf een pijnlijke en smartelijke dood. Wat heeft Christus geleden in Gethsémané, toen het bloed Hem uit de poriën werd geperst! Toen Judas Hem de kus van het verraad gaf! Toen Hij verlaten werd door Zijn discipelen, verloochend door Petrus, bespot, verworpen, gehoond, door God verlaten.

Nu zijn er mensen die beweren dat er mensen zijn die meer geleden hebben dan Christus. Dat is lichamelijk mogelijk. Maar zij vergeten één ding: dat het lijden van Christus in een enige, onherhaalbare betrekking heeft gestaan met God. Want God heeft Zijn toorn op Zijn Zoon laten neerdalen. Daarom kon Hij zeggen: 'Is er een smart gelijk Mijn smart, is er een lijden gelijk Mijn lijden?' (zie Klaagl. 1:12). Hij leed als een zondaar in gelijkheid van zondig vlees. Dat is een verdieping in het lijden die uw en mijn waarneming volkomen ontgaat. Zo diep, zo vol en zo rijp. Hij heeft geleden naar lichaam *en* ziel. En Hij heeft als mens al dat lijden doordragen, wat voor geen mens te dragen was. Waarbij Zijn Godheid Hem ondersteunde, als het ware de pilaar was. Hij offerde Zichzelf voor God op. Geleden naar ziel en lichaam wil zeggen: het was lijden in zijn totaliteit, in zijn geheel, zonder iets achter te houden. Daardoor heeft dat lijden ook een eeuwige waarde gekregen, omdat daarachter de eeuwige God stond Die Zijn eeuwigheidsstempel daarop gaf.

En als wij ten slotte vragen: *Waar toe heeft Christus zo bitter geleden?* Dan lezen wij: 'Opdat Hij met Zijn lijden, als met het enige zoenoffer, ons lichaam en onze ziel van de eeuwige verdoemenis verlost en ons Gods genade, gerechtigheid en het eeuwige leven verwierf.' De catechismus is zeer praktisch en komt zo op ons aan. Je zou zeggen: daar heb je het nuttigheidselement weer. Wat nut het u, wat baat het u, wat heb je eraan? Maar daar zijn natuurlijk nog veel meer motieven van het lijden van Christus uit de Schrift te lezen. In de eerste plaats heeft Christus geleden al wat de Vader tevoren in Zijn hand en raad had bepaald. En waartoe Christus Zichzelf verbonden had in de vrederaad van God. Daarvan getuigt Christus als Hij zegt: 'De drinkbeker die Mij de Vader geven zal, zal Ik die niet drinken?' (Joh. 18:11). In de tweede plaats heeft Christus geleden, naar Zijn eigen woord, opdat de profetieën, de Schriften die van Hem hebben getuigd, zouden worden vervuld. En in de derde plaats wordt Zijn lijden gesteld als de vervulling van al de offers van het Oude Testament. Van het schuldoffer, het zoenoffer en het brandoffer, tot en met het lofoffer, het hefoffer en het vredeoffer, en noem alle offers maar die ertussen liggen. Christus heeft aan het kruis als vervulling van alle offers in de tempel alle schaduwen vervuld. In de vierde plaats wordt ons als motief genoemd dat Hij gehoorzaamheid geleerd heeft uit Zijn lijden. Dat wil zeggen dat Christus in Zijn lijden voortdurend actief gehoorzaam geweest is. En dat Hij ons een voorbeeld naliet – daarover straks.

Maar in de catechismus wordt als voornaamste doel genoemd dat Hij 'met Zijn lijden, als met het enige zoenoffer, ons lichaam en onze ziel van de eeuwige verdoemenis verlost'. Gemeente, wat een zin! Je zou er stil onder worden: met het *enige* zoenoffer! Dat noemen wij nu de lijdelijke gehoorzaamheid.

De jongens en meisjes die op catechisatie gaan, moeten weten wat dat betekent. Lijdelijke gehoorzaamheid wil zeggen dat Christus gehoorzaam was in Zijn lijden. Dat Hij door Zijn lijden, door dat te ondergaan, de zonde verzoende en de toorn Gods stilde, en zo de vrede teweegbracht. Dat is de lijdelijke gehoorzaamheid. En daarmee brengt Hij alle offers aan hun eind. En maakt Hij ze zo vol. Zo gaat Christus als het enige Offerlam naar Golgotha en Hij kruipt Zijn kruis op. Hij Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam aan het kruis, aan het hout gedragen heeft. Hebt u weleens wat aan dat woord gehad? 'Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout' (1 Petr. 2:24).

Gemeente, als we Hem zien vastgespijkerd worden, dan mag u ook denken: Hij kruipt er Zelf op met de zonden van Zijn kerk in Zijn lichaam. Zo is Hij voor God het rantsoen, de losprijs. Want Zijn offer speelt niet alleen *voor het aangezicht* van de Vader, maar is ook *in de richting* van de Vader. Dat is een oud strijdpunt, waardoor de kerk oudtijds werd verscheurd en helaas in bandeloosheid is geraakt. Te kwader uur ging men de leer van Socinus, de grootste tegenstander van Calvinus, aanhangen, ook grotendeels in onze eigen kerk, dat het kruis alleen openbaring van liefde zou zijn en niet meer van toorn. Als we dat leren, schenden wij God en Zijn deugden. Wij schenden dan wat het kruis is en de openbaring van de toorn Gods, en van Zijn liefde. Allebei. Maar in de orde Gods. Zo heeft Christus Zichzelf Gode geofferd en is de dood ingegaan voor goddelozen. Hij is te Zijner tijd gestorven voor Zijn vijanden. Daar voltrekt zich de grote wending, dat Gods toorn zich beweegt naar Zijn liefde. Onze God is niet een starre filosofiegod, die ongenaakbaar ergens zit. Hij is de levende, bewogen God, Die Zijn aangezicht wendt, ten goede voor verloren zondaren, nu Christus Zijn wet heeft vervuld!

Het offer heeft hier te maken met wetten. Offeren heeft hier te maken met vervullen. En vervullen heeft te maken met vol maken. Dat wil zeggen: de Vader is voldaan. De catechismus zegt: 'Met dit offer heeft Hij ons naar lichaam en ziel van de eeuwige verdoemenis verlost.' Dat is een ontzettend woord. Het is het ergste woord dat in de Bijbel staat. Veroordeling is ook een ontzettend woord. Maar in het woord 'verdoemenis' klinkt niet alleen het oordeel Gods door, maar ook de vloek. Een oordeel ondergaan is erg, maar vervloekt worden is het ergste! En nu is dat Lam van God midden in dat oordeel gaan staan. En Hij heeft die vloek naar Zich toe getrokken. Zodat Hij een vloek geworden is voor ons. In onze plaats. Want als Christus in de hel is geweest, betekent dat, dat Hij er plaatsvervangend geweest is. Voor mensen die zeggen: Daar hoor ik.

Er zijn mensen, zei een prediker, die te goed zijn om verloren te gaan. Over die uitdrukking moet je eens nadenken. Te goed zijn, dat wil zeggen: zij weten wel dat er het een en ander aan hen hapert. Wie zou dat niet weten? Ze weten soms zelfs dat er heel wat aan hen hapert. Maar als het puntje bij het paaltje komt, dat de zonde veroordelenswaardig is, en verdoemenswaardig, dan denken ze, zo ze het al niet zeggen: Nee! Maar hiervalt dan ook de scheiding: tussen allen die *in* Christus zijn, voor wie geen verdoemenis is, en allen die *buiten* Christus zijn! Want de verwerving maakt de toepassing niet overbodig, maar in de verwerving steekt de toepassing. Christus nam éénmaal met vastgespijkerde handen nog een moordenaar mee in Zijn Koninkrijk. Hij paste Zijn werk dus toe. En nu heeft Hij de handen vrij om uit de put van ellende te halen die Hem behaagt.

Gemeente, in de verwerving steekt de toepassing! Want dat staat hier! Hij verloste ons niet alleen van de eeuwige verdoemenis, maar nog meer: Hij verwierf ons ook 'Gods genade'. Dat is Gods welwillende gezindheid, dat is Zijn neerbuigende goedheid. En Hij verwierf 'Gods gerechtigheid'. Dat wil zeggen dat wij vanbinnen en vanbuiten beantwoorden aan de norm door Hem in Zijn wet gesteld. En Hij verwierf 'het eeuwige leven'. Dat is dat eeuwigheidsleven dat in God is en dat door God wordt meegedeeld. In de kennis van God en van de Zaligmaker en van de Geest. 'Dat Hij ons Gods genade, Gods gerechtigheid en het eeuwige leven verwierf.'

Gemeente, let op deze Man van smarten! U kunt heel wat mensen laten schieten die zich aanzienlijk voordoen en het misschien ook wel zijn. U kunt een heleboel van uw tijd besparen, door alle andere dingen te laten voor wat ze zijn en met Ambrosius te overdenken: het Lam Gods. Bent u daar weleens mee bezig? Of moet u zeggen: Ik kan mijn gedachten nog geen minuut bij Hem houden. Dat is onze verschrikkelijke doodstaat. Want een mens kijkt liever naar wat mooi en schoon is en wat sierlijk en bevallig is. God heeft alles schoon gemaakt op Zijn tijd. Maar wie kijkt nu graag naar iemand Die als een worm door het stof kruipt? Wie kijkt nu graag naar iemand Die het zo benauwd heeft, zo tot stikkens en stervens toe benauwd, dat het bloed Hem van het gezicht loopt! Wie kijkt nu graag naar iemand van Wie geschreven staat, dat als wij Hem aanzagen er geen gedaante noch heerlijkheid aan Hem was dat wij Hem zouden begeerd hebben (Jes. 53:2)? Mens, o zondaar, zie hoe ernstig God de zonde neemt! Eer Hij de zonde ongestraft liet, heeft Hij die gestraft aan Zijn eigen Zoon. Zou ons hart daar niet onder breken, zouden die ijspegels daarvan niet smelten? Zou daar nou een mens niet kapot onder gaan? Dat iemand, en nog wel Gods eigen Zoon, Zich in de gedaante van een slaaf vernedert tot aan de dood van het kruis?

Gemeente, mag ik u een vraag stellen? Wanneer God dit doet aan het groene hout, wat zal Hij dan doen met ons, het dorre hout (Luk. 23:31), als wij niet in die levende Wijnstok, Christus, worden ingelijfd? Jezus heeft geleden. Hij heeft Zelf gezegd: Het moest van Godswege. Het is een raadselachtig, wonderbaarlijk moeten. We komen er nooit uit met de redenering, we kunnen alleen maar komen tot aanbidding. We kunnen wel zeggen dat als u op zo'n grote zaligheid geen acht slaat, en al de vermaningen achter u heenwerpt, daar niet alleen is een *moeten* sterven en een *moeten* geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, maar ook, zoals de apostel Paulus zegt, een *moeten* lijden, eeuwig, ver van Gods aangezicht.

Gemeente, weet u wat ons vonnis is? Dat wij ten diepste hemelbestormers zijn, opstandelingen, lieden van het verzet. De Koning der kerk zegt: 'Leg de wapens neer, vriend. Het moet nu eens uit zijn met dat gevecht tegen Mij.' En als Hij wat liefde in het hart van een jongen of een meisje werpt, dan gaan ze tegen de vlakke. Maar laat niemand van de verbeelding leven. Want er blijft géén ander offer over. Het is een wonder dat op de eerste zondag van dit jaar, de Heere Jezus met Zijn doorboorde handen tot de hele gemeente komt en zegt: 'Wend u naar Mij toe, word behouden' (Jes. 45:22). Wanneer krijgt Hij waarde voor ons? Wanneer onze waarde tot nul is teruggebracht.

Dan zegt de Heilige Geest nogmaals: 'Zie de Mens.' Maar dan staat u er ook met een gebroken hart bij. Als Pilatus zegt: 'Zie de Mens' (Joh. 19:5), om medelijden te wekken, dan zegt God de Vader: 'Zie de Mens', opdat het geloof gewekt worde en versterkt worde. Daarom is er geen krachtiger middel tegen onze slaperigheid, onze vadsigheid en onze onaandoenlijkheid, en tegen de verachtering in de genade, tegen het in de strikken van de zonde worden meegenomen, dan de overdenking van het heilig lijden en sterven van de Heere Jezus Christus! Als een mens ergens de verschrikkelijkheid van zijn zonde ontdekt, dan is het hier, waar Christus stervend het hoofd buigt. En, zegt Revius, 'dat alles om mijn zonde'. Daar is geen krachtiger middel om tot al de zonde te zeggen: 'Eruit!' dan de indruppeling van het bloed van Christus en de besprenging met de Geest om uit Hem te leven. Dat geeft verbrijzeling. En een ons droefheid naar God is meer waard dan honderd kilo droefheid naar de wereld, die voorbij gaat. Maar de droefheid naar God leert ons zien, dat wij Hem aan het kruis hebben genageld.

En daarom ligt er voor het geloof zoveel verborgen in de omgang met God in dat kruislijden van Christus: God verzoent de schuld. Verzoent door voldoening, doordat Christus de gerechtigheid Gods heeft hooggehouden. En dan zegt de Heere ook: 'Ik zal nooit meer op u toornen' (Jes. 54:9). Dat is wat! 'Ik zal nooit meer op u schelden.' Dat is ook wat, want God kan ook schelden; heeft u dat nooit gehoord, dat de ene veroordeling na de andere op u aankomt? U moet dat be-amen! Maar als God rust in dat offer en als Hij ons brengt bij dat offer, dan zegt Hij: 'Ik zal nooit meer op u toornen en Ik zal nooit meer op u schelden.'

O, dat u zich daarin dan verdiept en het bewonderen mag! Dat God het gedaan heeft in Zijn wijsheid, zoals Hij het gedaan heeft! En dat de liefde des Vaders juist in het kruis van Christus zo tot openbaring komt, dat Hij in Christus nieuwe mensen scheidt, Jood en heiden tezamen, opdat Hij ze verenigen zou. Dat geeft de vermaning om te wandelen in Zijn voetstappen. Om te gehoorzamen waar Hij roept, onvoorwaardelijk. Het vlees is tot niets nut, we geven veel te veel eer aan het vlees. Het vlees onderwerpt zich nooit aan de wet Gods en aan de wil Gods om Hem te volgen, waar Hij ons ook roepen zal.

Wel, dat geeft dan ook verbinding, aan het lijden van Christus. Want dacht u dat God Zijn volk lijden bespaart, in de gelijkmaking aan Zijn dood? Dat betekent dat wij op een zeer verborgen wijze vanuit dat lijden van Christus leren lijden en daar op zijn tijd nog blij mee zijn. Want het is beter om in de nagelen van Christus geoefend te worden, dan in de watten gelegd te worden door de goddeloze en de vrome wereld. Het is beter in de vereenzaming met God gemeenzaam te zijn, dan dat onze weg over rozen zou gaan.

'Zo doet dan aan, als uitverkorenen Gods, heiligen en beminden, de innerlijke bewegingen der barmhartigheid, goedertierenheid, ootmoedigheid, zachtmoedigheid, lankmoedigheid; verdragende elkander en vergevende de een de ander, zo iemand tegen iemand enige klacht heeft; gelijkerwijs als Christus u vergeven heeft, doet ook gij also' (Kol. 3:12-13). Dat leert ons stilheid in het lijden, en blijdschap in Zijn verblijden. Blijdschap, omdat Hij door dat kruis heen nu Zijn kruis gebruikt, niet alleen om zonden te bedekken, maar ook om de weg te openen tot Zijn Koninkrijk. Gemeente, dan is er troost in de benauwdheid, want er is een Voorspraak bij de Vader. Dan is er hulp in zwakte, want Hij maakt de zwakke sterk. Dan is er overvloed in gebrek, want Hij zal voor alles zorgen. Dan zal Hij ook in honger en dorst het nodige niet laten ontbreken. En wanneer u klaagt over gebrek aan heiliging, bedenk dan, dat hoe ernstig die roep tot heiliging ook is, de Heere Jezus Christus van God gegeven is, niet alleen tot wijsheid, maar ook tot rechtvaardigheid, en ook tot heiligmaking.

Amen.